

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a Dr. Fabó Ügyvédi Iroda (7621 Pécs, Mária u. 29., ügyintéző Dr. Fabó Tibor ügyvéd) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek a Dr. Kelemen Tamás ügyvéd (1107 Budapest, Bihari u. 22.) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen 10.000.000,- Ft megfizetése iránt indított perében a Baranya Megyei Bíróság 5.P.21.098/2006/9. számú ítélete ellen az alperes 12. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 600.000,- (hatszáz ezer) forint elsőfokú, és 300.000,- (háromszáz ezer) forint másodfokú perköltséget, továbbá az Állami Adóhatóság felhívására 600.000,- (hatszáz ezer) forint illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság megállapította a tényállás szerint az alperes a S. Kft. ügyvezetője volt. 2002. október 29-én a S. Kft. a felperessel engedményezési szerződést kötött, amelyben 20.000.000,- Ft ellenében a felperesre engedményezte a V. Rt.-vel szemben fennálló 34.442.895,- Ft összegű követelését. A szerződés 2. pontjában kikötötték, hogy a felperes a szerződéstől elállhat, az elállás esetén visszafizetendő összeg teljesítéséért az alperes a Ptk. 274.§ (2) bekezdése alapján készfizető kezességet vállalt.

A Somogy Megyei Bíróság a 2003. június 11-én kelt 3.Fpk.14-03-000115/7. számú végzésével a S. Kft. fizetéseképtelenségét megállapította és a felszámolását elrendelte. A végzés 2003. július 17-én jogerőre emelkedett.

2003. július 25-én a felperes a S. Kft. nevében eljáró alperessel az engedményezési szerződés módosításában állapodott meg. A szerződésbe engedményesként, jogutódként N.E. lépett. A szerződést módosító okiratban az alperes úgy nyilatkozott, hogy a S. Kft. képviselőjére jogosult. Az engedményezési szerződés alapján a felperes 2002. november 5-én 5.000.000,- Ft-ot, 2003. július 25-én 1.000.000,- Ft-ot, 2003. augusztus 10-én 4.000.000,- Ft-ot fizetett a S. Kft.-nek. 2003. július 25-én az alperes kötelezettséget vállalt, hogy a felperestől kapott 4.000.000,- Ft-ból a P. Kft. részére 1.000.000,- Ft-ot, a P. Kft részére 1.000.000,- Ft-ot, a H. Kft. részére 1.000.000,- Ft-ot és a H. Kft. részére 1.000.000,- Ft-ot fizet ki. Ezeket a kifizetéseket már a felszámolási eljárás alatt teljesítette.

A felperes a S. Kft. felszámolójának hozzájárulását kérte az engedményezéshez. A felszámoló a hozzájárulást megtagadta. Ezt követően a felperes megállapodott N. E.-vel, hogy a követelés felett a továbbiakban a N. Kft jogosult rendelkezni. Ezt követően a felperes a S. Kft-vel 2002. október 29-én kötött szerződéstől elállt, és 2005. április 4-én felszólította az alperest az átvett 10.000.000,- Ft visszafizetésére.

A felperes az alperest 10.000.000,- Ft és kamatai megfizetésére kérte kötelezni.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 10.000.000,- Ft-ot és ennek kamatait. Megállapította, hogy az alperes a 2003. július 25-én kelt szerződés aláírására nem volt jogosult, mert a felszámolás kezdő időpontja után a S. Kft. nevében nyilatkozatot csak a felszámoló tehetett volna. A Ptk. 221.§ (1) bekezdése alapján a szerződésmódosítás nem jött létre. A felperes az engedményezési szerződést „felmondta”, ezt a felszámoló tudomásul vette. A felperes hitelezői igényt a felszámolási eljárás keretében nem terjesztett elő. A felperes a szerződés felbontásából eredő igényét a kezes felé érvényesítheti e nélkül is, erre tekintettel kötelezte a bíróság az alperest, mint készfizető kezest a felperes javára a 2002. október 29-én kötött szerződésből és a 2003. július 25-én kelt érvénytelen szerződésből eredően a S. Kft. javára kifizetett 10.000.000,- Ft megfizetésére.

Az ítélet ellen az alperes jelentett be fellebbezést. Kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, és a keresetet utasítsa el. Arra hivatkozott, hogy az engedményezési szerződés 2. pontjában a felek úgy rendelkeztek, hogy az engedményezett követelés az ellenérték 20.000.000,- Ft megfizetésével száll át az engedményesre. A felperes és N. E. összesen 10.000.000,- Ft-ot teljesített, így a követelés a felperesre nem szállt át, az változatlanul a S. Kft-t illeti meg. A 2003. július 25-én létrejött módosító okirat elnevezésű szerződés nem minősül az engedményezési szerződés módosításának.

A S.Kft-nek a V. Rt-vel szembeni követelés tekintetében már nem volt rendelkezési joga, hiszen ezt a 2002. október 29-ei szerződéssel a felperesre ruházta át, a 2003. július 25-én létrejött szerződés tehát hatálytalan, ehhez jogkövetkezmények nem fűződnek.

Az alperes a 2002. október 29-én létrejött engedményezési szerződésben a fogláló visszafizetésére vonatkozóan vállalt készfizető kezességet arra az esetre, ha 2003. május 31. napjáig F. Város Önkormányzatával a felperes nem jut írásos megállapodásra vagy a f.-i beruházás továbbfolytatása gazdaságilag ellehetetlenül, erre tekintettel a felperes 2003. május 31-e után elállási jogát nem gyakorolhatta volna. Erre tekintettel az alperes készfizető kezesség nem terheli.

A felperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel eredményre vezetett.

Az elsőfokú bíróság a tényállást részben tévesen állapította meg, és abból téves jogi következtetést vont le. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság megállapította tényállást az eljárás adatai alapján a következők szerint pontosítja:

A felperes csak a 2002. október 29-én létrejött engedményezési szerződés alapján fizetett meg a S. Kft-nek 5.000.000,-Ft-ot. Az alperes a S. Kft. ügyvezetőjeként az engedményezési szerződésben arra az esetre vállalt készfizető kezességet a S. Kft. kötelezettségéért, ha a fogláló visszajár.

A felperes az engedményezési szerződéstől elállt, az ezt tartalmazó nyilatkozata közlésével egyidejűleg a S. Kft. „f. a.” felszámolójának hitelezői igényét bejelentette. A felszámoló a nyilvántartásba vételt - 2005. december 1-jén érkezett intézkedése szerint - az 1 éves jogvesztő határidő elteltére hivatkozással megtagadta. A felszámolónak ezt az intézkedését a felperes kifogással nem támadta meg.

A 2003. július 25-én kelt okiratba foglalt, de az alperes képviseleti jogosultságának hiánya miatt létre nem jött szerződés alapján N. E. fizetett meg az alperesnek 2003. július 25-én 1.000.000,- Ft-ot, majd az alperessel kötött megállapodás alapján augusztus 10-ig további 4.000.000,- Ft-ot.

A fenti módosítással a másodfokú bíróság részére irányadó tényállásból következően a felperes keresettel érvényesített követelése megalapozatlan.

A 2003. július 25-ei megállapodásra tekintettel átvett 5.000.000,- Ft visszakövetelésére a felperes nem jogosult, perbeli legitimációja hiányzik. Ezt az összeget ténylegesen nem ő, hanem N. E. fizette meg az alperesnek, és a felperesnek nincs olyan jogcíme, amely őt ennek az összegnek a visszakövetelésére feljogosítaná. Önmagában az a körülmény, hogy a 2003. július 25-ei megállapodás nem jött létre, a felperest a visszakövetelésre nem jogosítja fel, mert a létre nem jött megállapodás alapján kifizetett összeg annak jár vissza, aki azt ténylegesen megfizette.

A 2002. október 29-én létrejött szerződéstől a felperes elállt, az elállást a másik szerződő fél a S. Kft. „f. a.” felszámolója tudomásul vette. Ezzel a szerződés a Ptk.319.§ (3) bekezdése alapján megkötésének időpontjára visszamenő hatállyal szűnt meg, és a már teljesített szolgáltatások visszajárnak. E szerződésre tekintettel átvett 5.000.000.- Ft foglalt a S. Kft. lenne köteles visszafizetni, ezért a kötelezettségért az alperes készfizető kezességét vállalt.

A S. Kft felszámolásának kezdő időpontja 2003. július 17-e. A felszámolásra az 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) szabályait kell alkalmazni. A Cstv. 37.§ (1) bekezdése szerint az adóssal szemben fennálló olyan követeléseket, amelyeket a felszámolás közzétételétől számított 40 napon túl de 1 éven belül jelentettek be, a felszámoló nyilvántartásba veszi és kielégíti, ha az 57.§ (1) bekezdésében felsorolt tartozások kiegyenlítése után van rá fedezet. A (2) bekezdés szerint a felszámolás alatt keletkezett és felszámolási költségnek nem minősülő követelések tekintetében - ha a felszámolási zárómérleget még nem nyújtották be - a hitelezői igényt a követelés esedékessé válásától számított 40 napon belül kell a felszámolónak bejelenteni, a 40 nap elteltével, de 1 éven belül - legalább a felszámolási zárómérleg benyújtásáig - bejelentett igények nyilvántartásba vételére és kielégítésére az (1) bekezdés irányadó. A (3) bekezdés szerint az 1 éves határidő elmulasztása jogvesztéssel jár.

A felperesnek a S. Kft-vel szembeni foglaló visszafizetése iránti igénye az engedményezési szerződés megszűnésével keletkezett, a hitelezői igény bejelentésekor tehát a Cstv. 37.§ (2) bekezdése szerinti határidő még nem telt el. A felszámoló a felperest a jogvesztő határidő elteltéről tévesen tájékoztatta, és a nyilvántartásba vételt megalapozatlanul tagadta meg. A felperes azonban a Cstv. 51.§ (1) bekezdése szerinti jogorvoslatot nem vette igénybe.

A Cstv. 37.§-ban meghatározott egy éves határidő jogvesztő határidő, melynek elmulasztása az alanyi jog megszűnését vonja maga után. A felperes a S. Kft-vel szembeni jogának érvényesítésére megszabott egy éves határidőt elmulasztotta, mert hitelezői igényét 2006. november 28-ig nem vetette nyilvántartásba, az igény bejelentésének elutasítását tartalmazó felszámolói intézkedés ellen nem élt kifogással, ezért alanyi joga a S. Kft-vel szemben megszűnt. E követelés biztosítására szolgált az alperes által készfizető kezesség.

A Ptk. 272.§ (1) bekezdése szerint a kezességi szerződéssel a kezes arra vállal kötelezettséget, hogy amennyiben a kötelezett nem teljesít, maga fog helyette a jogosultnak teljesíteni. A Ptk. 273.§ (1) bekezdése szerint a kezes kötelezettsége ahhoz a kötelezettséghez igazodik, amelyért kezességet vállalt.

A kezesség járulékos kötelezettség, ahhoz a kötelezettséghez igazodik, amelyért a kezességvállalás történt. A főkövetelés megszűnésével a kezes kötelezettsége is megszűnik. A Ptk. 273.§ (3) bekezdése szerint a bírósági úton nem érvényesíthető követelés kezesével szemben a követelést bírósági úton nem lehet érvényesíteni.

Jelen esetben a felperesnek a S. Kft-vel szemben fennálló követelése a Cstv. idézett rendelkezéseire tekintettel a jogvesztő határidő elmulasztása miatt bírósági úton nem érvényesíthető, és ennek következménye az, hogy a követelést az alperessel szemben sem lehet bírósági úton érvényesíteni.

A főkövetelés és az ezt biztosító kezesi kötelezettség megszűnése a jogszabály kifejezett rendelkezéséből fakad, ezt a tényt a kereset jogalapjának fennállását vitató alperesi védekezésre tekintettel a bíróságnak értékelnie kellett anélkül, hogy arra az alperes kifejezetten hivatkozott volna.

A fenti indokokra figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a keresetet elutasította és a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján megállapított, az általános forgalmi adót is magában foglaló ügyvédi munkadíj és a le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére.

Pécs, 2007. október 10.

Dr. Veszely Józsefné s.k. a tanács elnöke, Dr. Zóka Ferenc s.k. előadó bíró, Dr. Kovács Ildikó s.k. bíró